

EUROPASTANDARD FÖR HÅLLBART BYGGANDE

- snart en verklighet!

Rutger Gyllenram • info@kobelde.se
www.sbi.se • Skapad 2010-11-30

En Europastandard för hållbart byggande håller på att tas fram av den Europeiska standardiseringskommissionen, CEN. Arbetet har blivit kraftigt försenat och visa knutar finns fortfarande kvar men vi kan med säkerhet se fram emot att en första version publiceras successivt under 2011–2012.

Vi har under de senaste åren fått bekanta oss med miljöklassningssystem som LEED från USA, som används av t ex SKANSKA, och BREEAM från Storbritannien som valts av NCC, DGNB från Tyskland och HQE från Frankrike. De har alla de gemensamt att de väger samman olika aspekter på byggnadens resursutnyttjande och funktion. Markutnyttjande, material- energi- och vattenanvändning samt avfallshantering återkommer i alla standarderna liksom inomhusklimat mm. LEED som ursprungligen utvecklats för arkitekter sticker ut med "Innovation in design" och "Regional Priority".

Resulterar i betyg

Som slutsats vägs de olika aspekterna ihop till ett betyg på en tre till femgradig skala. För LEED är det: Bronze-Silver-Gold- Platinum, för BREEAM: Pass-Good-Very Good-Excellent och nyligen Outstanding, för DGNB Bronze-Silver-Gold och slutligen för HQE: Base-Performant-Très Performant. Det lägsta betyget i standarderna motsvarar vad som föreskrivs i lagen och gällande regelverk medan de övriga betygen är egenskaper utöver dessa krav. Miljöklassningssystemen är under ständig utveckling och de senaste åren har Livscykelanalys (LCA) förts in som en del av systemen. I Sverige arbetar den så kallade trettongruppen med att anpassa BREEAM till svenska förhållanden.

Enhetliga spelregler i Europa

EU-kommissionen har flera orsaker att önska ett enhetligt system i Europa. För det första kan olika nationella system uppfattas som konkurrenshinder och för det andra kräver kommissionens planer på grön offentlig upphandling (Green Public Procurement, GPP) någon form av standardiserat system för att bli meningsfull. Det europeiska standardiseringsarbetet som denna artikel berör leds av kommittén TC

350 på CEN. Syftet med TC 350 är att skapa enhetliga regler för analys av resursanvändning. När det gäller värderingar som i klassningssystemen ovan hänvisar man i den nu ratificerade ramverksstandarderna till nationella standarder och etablerade system. De etablerade miljöklassningssystemen kommer således inte ersättas av en ny standard utan kan i den bästa av världar istället utnyttjas som standarder för att få enhetliga beräkningar. Om det blir så återstår att se.

TC 350 består av följande standarder samt ytterligare några dokument

Standard	Titel	Status
EN 15643-1	Sustainability of construction works – Sustainability assessment of buildings Part 1: General framework	Ratified 2010-09
EN 15643-2	Sustainability of construction works – Assessment of buildings Part 2: Framework for the assessment of environmental performance	Under Approval 2011-03
EN 15643-3	Sustainability of construction works – Assessment of buildings Part 3: Framework for the assessment of social performance	Under Approval 2012-01
EN 15643-4	Sustainability of construction works – Assessment of buildings Part 4: Framework for the assessment of economic performance	Under Approval 2012-01
EN 15942	Sustainability of construction works – Environmental product declarations – Communication format – B2B	Under Approval 2011-02
EN 15978	Sustainability of construction works – Assessment of environmental performance of buildings – Calculation method	Under Approval 2011-05

Twist om återvinning

Vid framtagandet av standarden har olika uppfattningar kommit fram om hur man skall behandla återvinning. I ursprungsförslagen hade man tre beräkningsmoduler: A. konstruktion B. drift, och C. avveckling. Man gick i C till deponi och valde att inte ta hänsyn till att vissa material som metaller, kunde materialåtervinnas medan andra endast kunde energiåtervinnas och vissa bara läggas på deponi. För stål är detta sätt att räkna mycket ofördelaktigt. Materialet bär den fulla belastningen av en energiintensiv produktion men kan inte tillgodoräkna sig att det till fullo är återvinningsbart. Efter ett omfattande arbete från de europeiska branschorganisationerna för stål, aluminium och koppar och de europeiska nationella Stålbyggnadsinstitutet infördes en frivillig fjärde modul D. återvinning. Från SBI har vi framfört att det inte kan vara i enlighet med varken avfallsdirektiv eller

andra policybeslut att tre material där det ena kan återvinnas, det andra brännas och det tredje måste deponeras skall anses ha samma miljöbelastning i avvecklingsskedet. Vår uppfattning är alltså att modul D skall vara obligatorisk.

Mycket arbete återstår

Oavsett vad som händer med modul D så finns det all anledning att följa med i det fortsatta arbetet i såväl TC 350 som införandet av LCA i miljöklassningssystemen för såväl SBI som de svenska stål- och byggföretagen. Det är när standarderna börjar användas som vi kan vara med och etablera en praxis där stålets fantastiska miljöegenskaper kommer till sin rätt.

Läs mer

[TC 350 på CEN:s hemsida](#)

[TK 209 på SIS hemsida](#)

